



J.nr. 24-22311-000032

Den 19. juli 2024

## Afgørelse efter miljøvurderingslovens §10 om, at Bekendtgørelse om tilskud til rydning og forberedelse til afgræsning 2024 ikke er omfattet af kravet om miljøvurdering

---

### Baggrund

Bekendtgørelsen om tilskud til rydning og forberedelse til afgræsning 2024 er blevet screenet efter miljøvurderingsloven, som følge af at der er foretaget ændringer i bekendtgørelsen for ansøgningsrunden 2024 sammenlignet med bekendtgørelsen for ansøgningsrunden 2023.

Formålet med tilskudsordningen er at yde tilskud til investeringer vedrørende rydning af tilgroede arealer og forberedelse til afgræsning, som kan bidrage til at beskytte og forbedre naturforholdene ved at skabe flere lysåbne og ekstensivt drevne arealer. Ordningen bidrager til implementering af Habitatdirektivet. Projektstøtteordningen er frivillig at søge for private og offentlige ansøgere. Den egentlige biodiversitetseffekt sker dels ved rydning af tilgroede arealer på lysåbne naturtyper, og dels ved den efterfølgende pleje med afgræsning, som investeringerne i forberedelse til afgræsning danner grundlag for.

Rydning og forberedelse til afgræsning har ophæng i artikel 73 i forordning nr. 2021/2115. Under ordningen kan der søges om tilsagn om tilskud til at rydde et tilgroet areal der overlapper med et Natura 2000-område særligt udpeget til rydning eller til at forberede et naturareal til afgræsning. Tilsagn til projekter om forberedelse til afgræsning gives til projektområder, der overlapper med enten et Natura 2000-område særligt udpeget til pleje, har høj naturværdi eller et etableringsprojekt af et vådområde eller lavbundsprojekt. Til begge projektyper er tilskudsprocenten 100 pct. af omkostningerne.

### Miljøvurderingsloven

Det følger af § 8, stk. 1, nr. 1 eller 2 i miljøvurderingsloven, at der skal gennemføres en miljøvurdering, når en myndighed udarbejder en plan eller et program, hvis planen eller programmet tilvejebringes inden for bl.a. landbrug, og fastlægger rammer for fremtidige anlægstilladelser til projekter omfattet af lovens bilag 1 og 2.

Tilskudsordningen er beskrevet i CAP-planen, som blev miljøvurderet i 2021. Der planlægges ændringer i ordningen 2023, og der skal tages stilling til, om ændringerne i sig selv skal miljøvurderes. De relevante, planlagte ændringer fremgår af screeningen i bilag 1. Myndigheden træffer efter miljøvurderingslovens § 10 afgørelse om, hvorvidt planen eller programmet efter miljøvurderingslovens § 8, stk. 2, nr. 1, er omfattet af kravet om en miljøvurdering. Ved afgørelsen inddrager myndigheden de relevante kriterier fra lovens bilag 3.

Hvis det vurderes, at ændringen kan få væsentlig indvirkning på miljøet, skal der gennemføres en miljøvurdering, jf. miljøvurderingslovens § 8, stk. 1, nr. 3.

Landbrugsstyrelsen har på den baggrund udarbejdet en screening af de foreslåede ændringer til bekendtgørelsen (bilag 1).

### **Høring af berørte myndigheder**

I henhold til miljøvurderingslovens § 32 skal den myndighed, der er ansvarlig for tilvejebringelse af en plan, høre berørte myndigheder, før der træffes screeningsafgørelse om, hvorvidt der skal foretages en miljøvurdering.

De berørte myndigheder udgøres i denne sammenhæng af Fødevareministeriet, Miljøministeriet (MIM), Miljøstyrelsen (MST) og Naturstyrelsen.

Landbrugsstyrelsen gennemførte en høring af disse myndigheder i perioden 24.06.2024 – 08.07.2024.

Landbrugsstyrelsen modtog hørings svar fra MST og MIM.

#### *Miljøministeriets bemærkninger til høringen*

Miljøministeriet har følgende bemærkning, som vedrører definitionen af skov: ”I overensstemmelse med Miljøstyrelsens bemærkninger gør Miljøministeriet opmærksom på, at det ikke fremgår, hvordan Landbrugsstyrelsens definitionen af ”skov” ønskes ændret. Det er væsentligt, at ordningen stadig kan anvendes og opfylde sit formål som er at implementere habitatdirektivet. Der er tale om en tilbagevendende problemstilling. Det anbefales, at man har to definitioner for skov: 1) den der gælder for de iht. habitatdirektivet registrerede lysåbne habitatnaturtyper i skov, og 2) en for al øvrig skov.”

#### *Miljøstyrelsens bemærkninger til høringen*

Miljøstyrelsen har ingen bemærkninger til Landbrugsstyrelsens screeningsresultat mht. at der ikke er behov for en miljøvurdering.

Miljøstyrelsen havde dog bemærkninger til definitionen af skov. I deres bemærkninger pointerede de, at det ikke fremgår af screeningen, hvad definitionen af skov ændres til. For MST var det væsentligt at ordningen stadig kan anvendes til at opfylde ordningens formål om implementering af habitatdirektivet da Natura 2000 aktiviteterne medfinansieres med 75% fra EU gennem landdistriktsprogrammet.

Miljøstyrelsen lagde vægt på, at definitionen af skov må ikke hindre, at der kan ryddes på kortlagte arealer med habitatnatur udpeget som ”Særlig udpegede Natura 2000 arealer til rydning”. Den problemstilling opstår da bl.a. FAO og EUDR-forordningen definerer skov som arealer med 10% kronedække, mens Corine definerer skov som arealer med mere end 50% kronedække. Miljøstyrelsen henviste til tabel 1, der viser, at kun 11,1 % af de særligt udpegede Natura 2000 arealer til rydning har mindre end 10 % kronedække og at 9,91 % af de særligt udpegede Natura 2000 arealer til rydning har mere end 50 % kronedække. Miljøstyrelsens pointe var at kun 11,1 % af rydningsarealerne kan søge ordningen med FAOs skovdefinition, mens 9,91 % af rydningsarealerne ikke kan søge ordningen, når Corines skovdefinition anvendes.

Miljøstyrelsen anbefalede at man opstiller to definitioner for skov: 1) en der gælder for de i henhold til habitatdirektivet registrerede lysåbne habitatnaturtyper i skov, og 2) en for al øvrig skov.

**Tabel 1**

Tilgroningsgraden (i form af vedplantedækning) af habitatnatur i laget "Særligt udpegede Natura 2000 arealer til rydning" for deler sig som det fremgår af nedenstående tabel.

Vedplantedækning	Andel af rydningslag (Særligt udpegede Natura 2000 arealer til rydning)	Areal
Ej lysåben natur	0,01 %	1 ha
1) 0 %	0,70 %	48 ha
2) 1-10 %	10,39 %	709 ha
3) 10-25 %	50,46 %	3442 ha
4) 25-50 %	28,53 %	1946 ha
5) 50-100 %	9,91 %	676 ha

#### *Miljøstyrelsens øvrige bemærkninger til screeningen*

Miljøstyrelsen havde en række tekstmære kommentarer til screeningen i bilag 1, hvorfra de essentielle budskaber fremgår af følgende. Bemærkningerne er oplyst herunder med LBSTs nummerering og med LBSTs indholdsmæssige gengivelse af hensyn til læsbarhed:

1. Miljøstyrelsen bemærkede, at det af screeningen ikke fremgår, hvad skovdefinitionen ændres til, men forstår ordningen ud fra CAP-planen som, at arealer, der fremgår af kortlaget "særligt udpegede Natura 2000 arealer til rydning", er tilsagnsberettigede uafhængigt af skovdefinitionen, mens det er mere usikkert, hvad gør sig gældende ift. rydning i nationalparker.
2. Miljøstyrelsen anbefalede at man er konsekvent i måden man henviser til kortlaget "Særligt udpegede Natura 2000 arealer til rydning", så man fremadrettet undgår misforståelser.
3. I forhold til hvilke planer ordningen indgår i, bemærkede MST at ordningen Rydning og forberedelse til afgræsning er habitatdirektivimplementerende, og at ordningen er målrettet arealer i særlige udpegede Natura 2000-områder, på overdrev, i nationalparker og eventuelt andre relevante arealer.
4. Miljøstyrelsen bemærkede, at de fleste naboarealer til arealer, der fremgår af kortlaget "særligt udpegede natura 2000 arealer til rydning" tåler rydning, men blot ikke er kortlagt som habitatnatur.
5. I forhold til screenings afsnit "(2) Kendetegn ved indvirkningen og det område, der kan blive berørt, idet der navnlig tages hensyn til: - indvirkningens sandsynlighed, varighed, hyppighed og reversabilitet". MST pointerede, at tilsagnshaver er forpligtet til at gennemføre projektet i overensstemmelse med tilsagnet og opretholde arealets tilstand uden væsentlige ændringer, jf. Lov om Drift af Landbrugsjorder" og spurgte ind til, hvorfor den forpligtelse ikke nævnes i screeningen.
6. Miljøstyrelsen spurgte ind til forståelsen af CAP-planen ift. om det er rigtigt forstået, at der kun gives tilskud til rydning indenfor de særligt udpegede Natura 2000-arealer til rydning, mens der gives tilskud til forberedelse til afgræsning på det bredere areal, som også er udenfor Natura 2000-områderne?

#### *Landbrugsstyrelsens bemærkninger til høringssvar vedrørende skovdefinitionen*

Både MIN og MST lagde vægt vigtigheden af, at definitionen af skov ikke hindrer, at ordningen kan implementere habitatdirektivet. Begge myndigheder foreslår at opdele definitionen i to dele: 1) en der gælder for de i henhold til habitatdirektivets registrerede lysåbne habitatnaturtyper i skov, og 2) en for al øvrig skov. Efter yderligere inddragelse af Miljøstyrelsen har Landbrugsstyrelsen udarbejdet skovdefinitionen nedenfor, som er sendt med bekendtgørelsen i ekstern høring:

*”Ved skov forstås et landområde på over 0,5 ha bevokset med træer af en højde på over 5 m og med en kronedækningsgrad på mindst 10 pct. eller med træer, der kan nå disse tærskler på lokaliteten. Det omfatter ikke landområder, der hovedsagelig anvendes til andre landbrugsmæssige formål end skov eller til bymæssige formål. For konkret kortlagte lysåbne habitatnaturtyper i skov samt heder og overdrev, der er beskyttede jf. naturbeskyttelseslovens § 3 gælder dog en kronedækningsgrad på mindst 50 pct.”*

Denne skovdefinition inkluderer både MIMs og MSTs forslag om en todelt skovdefinition, men derudover er heder og overdrev, der er beskyttede jf. naturbeskyttelseslovens § 3, også inkluderet. § 3-beskyttede heder og overdrev er inkluderet i definitionen, fordi de ofte vil falde under FAOs skovdefinition, men også findes udenfor Natura 2000-områderne. Det er naturtyper, der kan have gavn af pleje via græsning og da de § 3-beskyttede heder og overdrev er kortlagte, er der også et eksisterende kortgrundlag at administrere efter.

Ordningen Rydning og forberedelse til afgræsning har jf. CAP-planen til formål at beskytte og forbedre naturforholdene. Ordningen er også habitatdirektiv implementerende.

*Landbrugsstyrelsens bemærkninger til Miljøstyrelsens øvrige bemærkninger til screeningen*  
Bemærkningerne er oplistet med henvisning til bemærkningerne i afsnittet *”Miljøstyrelsens øvrige bemærkninger til screeningen”*.

1. Der forelægger i øjeblikket ikke et administrationsgrundlag for at rydde arealer udenfor Natura 2000-områderne, derfor gives der ikke tilskud til rydning udenfor Natura 2000-områderne. Til gengæld kan der søges om tilskud til forberedelse til afgræsning både indenfor og udenfor Natura 2000-områderne. I forhold til skovdefinitionen og kortlaget "Særligt udpegede Natura 2000 arealer til rydning" er LBST i gang med at afklare, hvordan skovdefinitionen kan undgå at udelukke de særligt udpegede Natura 2000 arealer til rydning og de særligt udpegede Natura 2000 arealer til pleje fra at være tilsagnsberettigede.
2. Landbrugsstyrelsen noterer at der fremover henvises til hhv. "Særligt udpegede Natura 2000 arealer til rydning" og "Særligt udpegede Natura 2000 arealer til pleje".
3. Det er korrekt, at ordningen bidrager til implementeringen af habitatdirektivet. Ordningen indgår også i CAP-planen, Aftale om grøn omstilling af dansk landbrug (landbrugsaftalen) og den bidrager til Natur- og biodiversitetspakken.
4. Det præciseres, at det er muligt, at 50 % af et projektareal til et rydningsprojekt kan være et naboareal, der ikke er særligt udpegede Natura 2000 arealer til rydning. Med indførelsen af kriteriet om, at rydningsgodkendelserne skal indsendes med ansøgningen om tilsagn, forebygges det, at arealer, der ikke har gavn af rydning, bliver ryddet.
5. En præmis for projekterne om forberedelse til afgræsning er, at effekten først kommer, når der kommer dyr ud at græsse. Ordningen regulerer ikke afgræsning og stiller heller ikke krav om afgræsning, men at investeringerne i ordningen skal være på arealet og at arealet er i en stand,

der tillader afgræsning. Selve græsningen kan der søges tilskud til via ordningen Pleje af græs og naturarealer, men screeningen her forholder sig kun til ordningen Rydning og forberedelse til afgræsning.

6. Det bekræftes at der kun gives tilskud til rydning inden for Natura 2000-områderne og kun til projektarealer, der overlapper mindst 50 % med kortlaget "særligt udpegede natura 20000 arealer til rydning", mens der gives tilskud til forberedelse til afgræsning på et bredere areal, som både kan være indenfor Natura 2000-områderne og udenfor Natura 2000-områderne.

Det bemærkes i øvrigt, at screeningen kun forholder sig til ændringer, der planlægges indført for ansøgningsrunden 2024. CAP-planen miljøvurderet i 2021, og bekendtgørelsen for ansøgningsrunden 2023 blev også screenet efter miljøvurderingsloven § 10.

### **Afgørelse**

Samlet set understøtter tilskudsordningen implementeringen af habitatdirektivet. Landbrugsstyrelsen tilretter skovdefinitionen, så den både rummer FAOs skovdefinition og Corine skovdefinitionen. Landbrugsstyrelsen lægger vægt på, at der er tale om videreførelse af eksisterende tilskudsordning, hvor der indføres ændringer med en lille, men positiv påvirkning på miljøet. Ændringsforslagene vurderes ikke at have væsentlig miljømæssig påvirkning.

Ved en gennemgang af kriterierne i miljøvurderingslovens bilag 3 er det Landbrugsstyrelsens vurdering, at bekendtgørelsen ikke forventes at få væsentlige indvirkninger på miljøet.

Landbrugsstyrelsen har herved lagt vægt på, at screeningen (bilag 1) har vist, at bekendtgørelsen ikke har en væsentlig påvirkning på miljøet. Bekendtgørelsen skal derfor ikke miljøvurderes efter miljøvurderingslovens § 8, stk. 1, nr. 3.

Se også bilag 1 for screening.

### **Klagevejledning**

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet i overensstemmelse med miljøvurderingslovens §48.

Der kan klages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet over Landbrugsstyrelsens afgørelse om, at der ikke skal foretages en miljøvurdering (screeningsafgørelsen), for så vidt angår retlige spørgsmål inden 4 uger efter screeningsafgørelsens annoncering på Landbrugsstyrelsens hjemmeside, det vil sige senest den 16. august 2024 ved kontortids udløb, jf. miljøvurderingslovens § 51.

#### *Klageportalen*

Klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet indgives skriftligt til Landbrugsstyrelsen ved anvendelse af digital selvbetjening (Klageportalen), jf. miljøvurderingslovens § 52, jf. dog § 21, stk. 2-4 i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Se mere om, hvordan man klager via Klageportalen på Miljø- og Fødevarerklagenævnets hjemmeside.

#### *Klageberettiget*

Klageberettiget er enhver med retlig interesse i sagens udfald. Klageberettiget er endvidere landsdækkende foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelse af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer dens formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.

## **Bilag 1**

### **Screening af bekendtgørelse om tilskud til rydning og forberedelse til afgræsning**

---

Formålet med tilskudsordningen er at yde tilskud til investeringer vedrørende rydning og forberedelse til afgræsning, som kan bidrage til at beskytte og forbedre naturforholdene ved at skabe flere lysåbne og ekstensivt drevne arealer. Ordningen bidrager til implementering af Habitatdirektivet. Projektstøtteordningen er frivillig at søge for private og offentlige ansøgere. Den egentlige biodiversitetseffekt sker dels ved rydning på lysåbne naturtyper, og dels ved den efterfølgende pleje med afgræsning, som investeringerne i forberedelse til afgræsning danner grundlag for.

Projekter om rydning eller forberedelse til afgræsning under ordningen er ikke-produktionsfremmende investeringer i tilknytning til gennemførelse af miljø- og klimamål vedrørende landbrug (artikel 73 i forordning nr. 2115/2021). Der gives tilskud til er 100 % af omkostningerne efter standardomkostninger eller to tilbud.

Bekendtgørelsen for Rydning af tilgroede arealer og forberedelse til afgræsning blev screenet i 2023 og der blev truffet afgørelse om, at ændringerne i denne bekendtgørelse ikke kan forventes at få væsentlig indvirkning på miljøet, og at ændringerne derfor ikke skal miljøvurderes.

Årets ansøgningsrunde er i storetræk en genopsætning af sidste års ansøgningsrunde. Der foretages en række mindre ændringer blandt andet for at tilpasse regelgrundlaget til CAP-loven og ordningens overgang til CAP-planen. Udmøntningen indebærer følgende relevante ændringer i tilskudsbekendtgørelsen for 2024:

I 2024 er der foretaget følgende relevante ændringer:

- Definitionen af skov ændres
- Opdatering af ordningens kortgrundlag
- Standardomkostningssatserne opdateres.
- Der indføres krav om betalingsdokumentation for investeringer for at forenkle kontrollen
- Det indføres, at tilladelse til rydning skal være opnået, før der ansøges om tilskud til rydning.
- Det indføres, at der kan gives tilskud til maksimalt 1 kreaturovergang pr 10 ha projektareal.
- Dispensationsmulighed for at nedtage hegn i vinterperioden.
- Praksisændring for godtgørelse af behov for indre hegn.

I det følgende er foretaget en vurdering af, om de ændringer af bekendtgørelsen som er omfattet af miljøvurderingslovens plan- og programbegreb, kan antages at få væsentlig indvirkning på miljøet, jf. kriterierne i miljøvurderingslovens bilag 3.

**(1) Planernes karakteristika, idet der navnlig tages hensyn til:**

*- i hvilket omfang planen eller programmet kan danne grundlag for projekter og andre aktiviteter med hensyn til beliggenhed, art, størrelse og driftsbetingelser eller ved tildeling af midler:*

Tilskudsordningen rydning og forberedelse til afgræsning er en frivillig projektordning, der skal understøtte en efterfølgende pleje af de arealer, der er prioriteret på ordningen.

For så vidt angår skovdefinitionen ændres den til definition, der er nemmere at arbejde med og skaber mere sammenhæng til Landbrugsstyrelsens andre ordninger. Formålet med skovdefinitionen er at undgå at give tilskud projekter i skov, hvor skoven tager skade heraf. Definitionen skal derved forsikre, at der ikke indgår skov i projekterne, men med en definition, der administrativt kan håndteres. Det forventes derfor ikke at have en væsentlig indvirkning på miljøet.

For så vidt angår opdatering af ordningens kortgrundlag, er der tale om en standardprocedure, der foretages hvert sjette år. Opdateringen indbefatter at det opdateres, hvilke arealer skal være særligt udpeget Natura 2000 til pleje og særligt udpeget til rydning. Opdateringen foretages af Miljøstyrelsen, som i løbet af den seksårige periode besigtiger de lysåbne habitatnaturtyper, som danner grundlag for kortet og vurderer om arealerne har gavn af pleje eller rydning. Miljøstyrelsen har haft kortet i høring hos kommunerne. Det vurderes, at kortopdateringen kan have positiv betydning for beliggenheden af projekter, der opnår tilskud via ordningen, fordi det sker på begrund af et kort, der er opdateret efter de konkrete forhold på arealerne.

For så vidt angår indførelse af kriterie om at rydningstilladelsen fra den relevante myndighed skal være opnået på ansøgningstidspunktet vurderes det, at tiltaget kan have en positiv betydning for miljøet. Ved at indføre kriteriet sikres det, at der ikke gives tilsagn til rydning på arealer, der ikke har gavn af rydning. Tilsagnshaverne har hidtil været forpligtigede til at indsende godkendelse om rydning med udbetalingsanmodningen, men det forhindrer dem ikke i at rydde arealerne først og søge godkendelsen efterfølgende, når den eventuelle skade er sket.

Det indføres, at der kan gives tilskud til maksimalt 1 kreaturovergang pr 10 ha påbegyndt projektareal, dog kun 1 kreaturovergang pr. vandløbsstrækning. Ændringen består i, at store projektområder får mulighed for at søge tilskud til flere kreaturovergange for at understøtte dyrenes frie færdsel over hele projektarealet. Det vurderes at ændringen ikke har betydning for beliggenhed, art, størrelse og driftsbetingelser eller ved tildeling af midler, da tilsagnshaver skal have tilladelse til at etablere kreaturovergange over vandløb jf. vandløbsloven.

Dispensationsmulighed for at nedtage hegnstråd og evt. hegnspæle i vinterperioden indføres i bekendtgørelsen. Det har hidtil været muligt at få en dispensation fra Landbrugsstyrelsens egne regler til at tage dele af hegn eller hegnstråd ned om vinteren for at passe på det det, hvis det var placeret i vand. Landbrugsstyrelsen indfører en formel hjemmel hertil. Det vurderes at ændringen udelukkende er af administrativ karakter, da det har været muligt at få dispensationen tidligere. Ændringen forventes ikke at have indvirkning på miljøet.

For så vidt angår godtgørelse af behov for indre hegn, er der tale om en praksisændring og ikke en ny bestemmelse. Bestemmelsen videreføres fra tidligere ansøgningsrunder, men i den efterfølgende

sagsbehandling strammes kravene til godtgørelsen. Hvor det tidligere har været tilstrækkeligt, at have behov for indre hegn for at styre græsningstrykket, skal den fremtidige sagsbehandling lægge vægt på, hvilket hensyn til biologi, landskab eller biodiversitet, der ligger til grund for at have behov for indre hegn. Det vurderes at ændringen kan have en positiv indvirkning på miljøet, da det kun bliver muligt at modtage tilskud til indre hegn, hvis det bundes i et hensyn til biologi, landskab eller biodiversitet. Ændringen kommer af, at Landbrugsstyrelsen ønsker styrke incitamentet til ekstensiv græsning af store arealer.

*- i hvilket omfang planen har indflydelse på andre planer, herunder også planer, som indgår i et hierarki:*

Tilskudsordningen er en del af den danske CAP-plan og er finansieret 80 % af EU-midler. Desuden understøtter tilskudsordningen implementeringen af habitatdirektivet, da en del af prioriteringen på ordningen omfatter arealer inden for de særligt udpegede Natura 2000-områder.

*- planens eller programmets relevans for integreringen af miljøhensyn, specielt med henblik på at fremme bæredygtig udvikling:*

Tilskudsordningerne skal muliggøre en ekstra og målrettet indsats for naturen i de særligt udpegede Natura 2000-områder og fremme muligheden for naturpleje via ekstensiv drift af lysåbne arealer udenfor Natura 2000, som har høj naturværdi eller indgår i et vådområde- eller lavbundsprojekt.

*- miljøproblemer af relevans for planen eller programmet:*

Mange lysåbne naturarealer såsom eng og overdrev bliver årligt plejet med græsning eller slæt. Dette skaber god natur med plads til vigtige levesteder for mange værdifulde dyre- og plantearter. For at understøtte biodiversiteten er det således vigtigt, at de lysåbne naturtyper bevares og ikke gror til med træer og buske, hvilket kræver en aktiv indsats og naturpleje. Rydning og pleje ved afgræsning er derfor en forudsætning for at skabe en rig, lysåben natur med mange dyr og plantearter.

*- planens eller programmets relevans for gennemførelse af anden miljølovgivning (f.eks. planer i forbindelse med affaldshåndtering eller vandbeskyttelse):*

Formålet med rydning og forberedelse til afgræsning er at beskytte og forbedre naturforholdene, og skabe flere lysåbne og ekstensivt drevne arealer, bl.a. i de særligt udpegede Natura 2000-områder. De særligt udpegede Natura 2000-arealer til hhv. rydning og pleje er ordningens hovedprioritet, og ordningen bidrager dermed til implementering af Habitatdirektivet.

## **(2) Kendetegn ved indvirkningen og det område, der kan blive berørt, idet der navnlig tages hensyn til:**

*- indvirkningens sandsynlighed, varighed, hyppighed og reversabilitet:*

Tilskudsordningen i sin helhed vil understøtte og bidrage til den nuværende beskyttelse af biodiversiteten. Tilskudsordningen er frivillig at søge og har derfor ikke karakter af at være generel regulering. Ordningen har én årlig ansøgningsrunde på cirka to måneder. I 2023 modtog Landbrugsstyrelsen 912 ansøgninger. Det er særligt den efterfølgende pleje ved ekstensive drift med afgræsning, der medfører en egentlig positiv effekt på biodiversiteten. Den efterfølgende pleje sikrer tilskudsordningen dog ikke. På de tilgroede arealer, der bliver ryddet og herefter er lysåbne, er der krav om, at arealer holdes lysåbne i tre år.

For at få tilsagn til rydning, skal min. 50 % af projektarealet være natura 2000-arealer særligt udpeget til rydning. På den måde målrettes rydningstilskuddene til arealer, der har gavn af rydning, mens naboarealer, der ikke entydigt tåler eller ikke tåler rydning kan inddrages og i op til 50 % af



projektarealet. Det vurderes at nogle disse ikke udpegede arealer har gavn af nænsom rydning, hvilket de tillades ved at det kun er 50 % af projektarealet, der skal være særligt udpegede til rydning. I 2024 indføres et krav om, at ansøgerne skal have tilladelse fra kommunen til at udføre rydningsprojekterne, når de søger tilskuddet. Det skal sikre mod situationer hvor arealerne ryddes og efterfølgende søges godkendt, hvorved der potentielt bliver ryddet arealer, der ikke har gavn af rydning. Miljøstyrelsen har udpeget natura 2000-arealer særligt udpeget til rydning og de særligt udpegede arealer til pleje i Natura 2000-områder.

Det vurderes, at bekendtgørelsen og ændringerne til bekendtgørelsen i 2024, vil have en positiv indvirkning på miljøet, dog uden at være af væsentlig karakter. Dette er hovedsageligt begrundet i, at ordningen er en frivillig ordning med projekter i en lille størrelsesorden. For projekter vedrørende forberedelse til afgrænsning er virkningerne desuden reversible, såfremt der ikke sker en aktiv plejeindsats efter projekternes opretholdelsesperiode er afsluttet.

*- indvirkningens kumulative karakter:*

Der vurderes ikke at være kumulative konsekvenser knyttet til bekendtgørelsen eller de fremsatte ændringer til bekendtgørelsen i 2024.

*- indvirkningens grænseoverskridende karakter:*

Det vurderes ikke, at bekendtgørelsen eller de fremsatte ændringer til bekendtgørelsen i 2024, vil medføre grænseoverskridende miljøpåvirkning. Bekendtgørelsen regulerer frivillige projekter, der har lokal karakter.

*- faren for menneskers sundhed og miljøet (f.eks. på grund af ulykker):*

Det vurderes ikke, at bekendtgørelsen eller de fremsatte ændringer til bekendtgørelsen i 2024, vil medføre fare for menneskers sundhed og miljøet.

*- indvirkningens størrelsesorden og rumlige udstrækning (det geografiske område og størrelsen af den befolkning, der kan blive berørt):*

Hverken bekendtgørelsen eller de fremsatte ændringer til bekendtgørelsen i 2024 har indvirkning på befolkningen i et større geografisk område. Bekendtgørelsen regulerer udelukkende frivillige projekter, der har lokal karakter.

*- værdien og sårbarheden af det område, som kan blive berørt som følge af*

*-Særlige karakteristiske naturtræk eller kulturarv*

*-Overskridelse af miljøkvalitetsnormer eller -grænseværdier og/eller*

*-Intensiv arealudnyttelse*

*-Indvirkningen på områder eller landskaber, som har en anerkendt beskyttelsesstatus på nationalt plan, fællesskabsplan eller internationalt plan:*

Tilskudsordningen skal understøtte en ekstensiv landbrugsdrift på projektarealerne når det enkelte projekt er gennemført. Ordningen bidrager på den måde til at sikre eller forbedre bevaringsstatus for naturtyper og arter i de særligt udpegede Natura 2000-områder, samt arealer med overdrev og i nationalparker uden for de særligt udpegede Natura 2000-områder. Rydning skal bevare og genoprette lysåbne naturtyper.

Rydningen kan foretages både maskinelt og manuelt, og der ydes også tilskud til fjernelse af det ryddede materiale. Tilgroede arealer, der bliver ryddet, har konsekvenser for de landskabelige værdier, da arealer efterfølgende fremstår lysåbne, hvilket er formålet med rydningen. For at sikre at rydningsprojekter målrettes arealer, som har et særligt behov for rydning, kan der kun søges om tilskud til rydningsprojekter som overlapper med de særligt udpegede Natura 2000-områder til

rydning. Der er desuden udarbejdet en vejledning om rydning, for at understøtte en hensigtsmæssig rydningsmetode på de forskellige naturtyper.

#### *Opsummering*

Samlet set har tilskudsordningen dermed en positiv indvirkning på de arealer, som er omfattet af ordningen. Da ordningen ikke stiller krav til den efterfølgende pleje og rydningen af tilgroede arealer foregår på de særligt udpegede Natura 2000-områder til rydning, har indvirkningen ikke væsentlig karakter. De mest værdifulde naturtyper ligger i Natura 2000 områder, hvor det er udpegningen af særligt udpegede arealer til hhv. rydning og afgræsning, der styrer, at tilsagn gives til arealer, der har fordel af rydning eller forberedelse til afgræsning.